

CDM-mekanismen

Ren energi og udvikling til udviklingslandene under Kyoto-protokollen

Heiyang vindmøllepark i Kina. Ved at opstille vindmøller udnyttes potentialet for vindenergi. Vindenergien erstatter energi produceret ved fossile brændstoffer og herved begrænses udledningen af drivhusgasser.

CDM-mekanismen (Clean Developing Mechanism) muliggør klimaprojekter udviklingslande. Målbare og dokumenterede reduktioner af drivhusgasser fra projekter kan omsættes til kreditter. Ved salg af kreditterne kan et land implementere projekter, der ellers ikke ville være økonomisk rentable og således medvirke til at nedbringe udledningen af drivhusgasser.

Udledningen af drivhusgasser reduceres med Kyoto-protokollen

Kyotoprotokollen blev vedtaget i 1997 for at stabilisere koncentrationerne af drivhusgasser i atmosfæren på et niveau, der forhindrer menneskeskabte klimaforandringer. Kyoto-protokollen ligger under FN's rammekonventioner for klimaændringer (UNFCCC). Danmark underskrev som de øvrige EU-lande protokollen i 1998 og i dag har 192 af verdens lande tilsluttet sig aftalen om reduktion af drivhusgasser.

Kyotoprotokollens målsætning er, at verdens industrilande inden 2012 nedsætter deres udslip af drivhusgasser med mindst 5 pct. i forhold til 1990-niveau. EU's udslip skal nedbringes med samlet 8 pct. for hele EU. Medlemslandene har indgået en byrdefordelingsaftale, der fastsætter, hvor meget hvert land skal bidrage med i forhold til reduktionen af EU's samlede udslip. Danmark forpligtet sig til at reducere udslippet af drivhusgasser med 21 pct. inden udgangen af 2012.

Markedet regulerer udslippet

Reduktionsforpligtigheden kan hentes hjem ved at nedbringe CO₂-udledningen inden for landets grænser, men den kan også hentes ved at nedbringe udledning

i Ordforklaring:

- **Additionalitet:** Sikre at reduktionen af drivhusgasser ikke ville være sket "af sig selv" uden projektets implementering.
- **Baseline:** Vurderingen af, hvordan udslippet af drivhusgas fra et projekt ville se ud i fremtiden uden opførelsen af et klimaprojekt. Det er forskellen på baseline og udslippet af drivhusgasser ved implementeringen af klimaprojektet, der bestemmer, hvor mange kreditter, der kan handles med.
- **CER:** Certified Emission Reductions. Godkendte udledningsreduktioner, hvilket vil sige salgbare kreditter genereret fra klimaprojekter.
- **CO₂-ækvivalenter:** (CO₂e) Omregningen af andre drivhusgasser end CO₂. For eksempel er metan en 21 gange så kraftig drivhus gas som CO₂ og vil derfor give 21CO₂e.
- **COP/MOP:** Klimakonferencerne, der afholdes af FN.
- **Drivhusgasser:** Omfattet af Kyoto-protokollen er CO₂, metan, lattergas og industrigasserne HFC'ere, PFC'ere og SF₆.
- **DOE:** En FN-udpeget tredjepart, der sikrer og kontrollerer, at et foreslået projekt lever op til de krav, der er for et klimaprojekt.

af drivhusgasser i andre lande. Kyoto-protokollen giver mulighed for at handle med reduktion af drivhusgasser gennem de to markedsmekanismer CDM og JI. Formålet med CDM er at fremme en klimavenlig udvikling i udviklingslande bl.a. gennem overførsel af kapital og teknologi.

Et CDM-projekt kan eksempelvis være opførelse af en vindmøllepark, der producerer vedvarende energi eller anlæg, der opsamler metangas fra lossepladser eller spildevand.

Ren udvikling med CDM

Med Kyoto-protokollen blev det muligt at nedbringe udslippet af drivhusgasser ved markedsdrevne mekanismer. Reduktionen er beregnet ud fra en vurdering af, hvordan udslippet ville se ud i fremtiden, hvis projektet ikke blev implementeret. Dette kaldes projektets *baseline*.

CDM-projektet SPM i Indonesien. Når stivelse produceres, skabes spildevand, der indeholder organisk materiale. Spildevandet forrådnar i store laguner, hvorved der dannes metan. Metanen indfanges ved at overdække lagunerne. Herved udledes mindre drivhusgas til atmosfæren samtidig med, at metanen kan udnyttes i energiproduktion.

Ved at implementere et CDM-projekt mindses udslippet af de skadelige drivhusgasser. Kreditterne udregnes i forhold til projektets baseline, således at udviklingslandene får kreditter for at nedbringe udslippet af drivhusgasser i forhold til det beregnede udslip, der ville være produceret, hvis projektet ikke blev implementeret. Reduktionen af drivhusgasser, uanset hvilke gasser, der er tale om, omregnes til CO₂-ækvivalenter. Disse kan sælges som kreditter til industrilande som Danmark. Der kan således handles med en række forskellige drivhusgasser ud fra samme målestok.

Forskellen mellem et projekts baseline og dets faktiske udledninger, dvs. den beregnede reduktion (Certified Emission Reductions), kontrolleres af en uafhængig tredjepart (Designated Operational Entities), som godkendes af FN. DOE'en fungerer som en selvstændig instans og sørger for at kontrollere, at foreslåede projekter lever op til den planlagte begrænsning af drivhusgasser.

Advance Bio Power i Thailand. Trærester fra papirproduktion anvendes som brændsel i biomasseanlæg og erstatter energi fra kulkraftværker.

Samarbejde på tværs af landegrænser

Et af nøgleelementerne for at udføre et CDM-projekt er additionalitet, dvs. at sikre, at reduktionen af en given drivhusgas ikke ville være sket "af sig selv" uden implementering af CDM-projektet. For at sikre dette overvåges CDM af CDM Executive Board (CDM EB), der udpeges af partskonferencen (COP / MOP) under FN's rammekonventioner for klimaændringer, UNFCCC.

Udviklingen af et CDM-projekt sker altid i samarbejde mellem værtsland, ansøger og projektudbyder. Mange af projekterne er designet, så de udover at reducere udslippet af drivhusgasser også gavner lokalområdets energiforsyning, miljø og økonomi, samt sikrer en øget teknologioverførsel til området.

De danske CDM-projekter

Den danske stat har 57 CDM-projekter. Det danske CDM-arbejde bygger på statens erfaringer med miljøbistand til udviklingslandene. Mange projekter ligger i Malaysia, Thailand og Kina, men Danmark har også en række projekter i Indonesien, Bangladesh, Egypten, Armenien, Cypern, Indien og Uganda.

For mere information, besøg www.cdm.unfccc.int/about/multimedia/podcasts/index.html

For mere information, kontakt:

Kristian Havskov Sørensen
khs@ens.dk
+45 3392 6738

